

Hanu Ancutei de Mihail Sadoveanu

Ciclul de povestiri din "Hanu Ancutei" poate fi delimitat in grupuri de cate trei, observandu-se instituirea unei pauze dupa a treia si a sasea istorisire.

Daca prima povestire, cea a comisului Ionita, este un preludiu, a saptea, a negustorului Damian are rol de interludiu.

Pauzele, de scurta durata, dupa a treia si a sasea povestire introduc, la han noi calatori (capitanul Isac si jupanul Damian), personaje naratori, cunoscute de Ancuta cea tanara, ba chiar de unii oaspeti. Acestia n-au ascultat povestirile anterioare. Ei sunt indemnati sa povesteasca de comisul Ionita, de atmosfera de la han, intrand in competitie cu bunavointa, cunoscatori fiind ai ceremonialului instaurat inca de pe vremea celeilalte Ancute.

Dupa ce naratorul evoca acea "toamna aurie" in care a ascultat multe povesti la Hanul Ancutei, introducandu-l in scena pe comisul Ionita, acesta din urma preia functia de maestru de ceremonii si spune prima istorie, al carui protagonist este el insusi, dar al carui pretext este calul prapadit de care razesul este foarte mandru, caci e urmasul iepei lui Voda, iapa devenita superpersonaj al intamplarilor, caci l-a insotit si a trezit curiozitatea si hazul domnitorului.

Comisul Ionita isi incheie "povestea" cerand vin si pregatindu-se sa inceapa alta istorisire pe care de mult vroia sa o spuna. Va fi intrerupt de inchinarea calugarului de la schitul Durau, care este indemnat sa spuna intamplarea cu Haralambie. La sfarsitul istorisirii parintele Gherman, uimit de cele ascultate, mos Leonte marturiseste ca nu a mai fost asa infricosat de cand a vazut balaurul. Astfel ca, incitat la istorisire, va povesti intamplarea, amanand din nou pe cea a comisului.

Dupa acest prim grup de povestiri, se constata o intrerupere in tehnica legarii istorisirilor. Este, probabil o pauza scurta in care cei prezenti la han reflecteaza pe marginea celor ascultate sau poate ca e incheierea primei zile.

Urmatoarele trei istorisiri ("Fantana dintre plopi", "Cealalta Ancuta" si "Judet al sarmanilor") constituie si ele un grup legat, unitar. Tonalitatea se schimba, elementul anecdotic si cel fabulos dispare, naratorii sunt in continuare eroi ai intamplarilor narate dar discursul difera.

Capitanul Neculai Isac este singurul care marturiseste ca a fost protagonistul evenimentelor in care si-a pierdut un ochi si care nu i s-au sters din inima si din amintire chiar daca fantana, viata si moarte in acelasi timp, ca si plopii, simbol si ei ai mortii, nu mai mint.

Istorisirea este continuata parca direct de cea a lui Ienache coropcarul, care nici nu-si mai aminteste de promisiunea comisului. Cele trei povestiri au o tema erotica, intamplarile sunt povesti de dragoste, implinita, sacrificata ori tradata si cerand razbunare. Desi intre povestirea capitanului si cea a coropcarului se scurge un timp, in care Ancuta isi aminteste ca intamplarea ii fusese

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

povestita de catre mama sa, iar naratorul ramei intervine, intreband daca fantana dintre plopi mai exista, interventia coropcarului de leaga imediat de cea dinainte. Cand si Ienache si-a incheiat povestea despre Todirita Catana si duce Varvara, "s-a ridicat [] un om mahalos, si s-a aratat in lumina focului pasind leganat." Nici intre povestirea ciobanului Constadin Motoc si cea ca a precedat-o nu exista o pauza, o intrerupere. Dupa ce-si incheie trista relatare, caci razbunarea dragostei tradata i-a adus un prieten, pe Vasile cel Mare, dar nu i-a alungat durerea din suflet si rusinea umilintei, ciobanul se retrage in mutenie si in mahnire, "fara bucurie si fara lumina, ca-n negurile muntelui."

Pauza care urmeaza acum este de mai mare durata, nu mai intervine nimeni, iar promisiunea comisului pare a fi uitata.

Istoria razesului este inasa din nou asteptata la inceputul urmatoarei povestiri, "Negustor lipscan", care impreuna cu ultimile doua "orb sarac" si "Istoria Zahariei Fantanarului", formeaza un alt grup unitar. "Negustor lipscan" introduce pe jupan Damian Cristisor, nou venit, dar foarte bine cunoscut la han, mai ales de Ancuta, aducand nu atat povesti noi, ci si vesti de prin locurile unde negustoreste. El nu-si propune sa invie o pagina a trecutului, ci descrie calatoria sa la nemti, abia incheiata. Povestea orbului vine imediat, aceasta avand harul spunerii, si este urmata, la insistentele litei Salomia, de "istorisirea" Zahariei Fantanarului, dupa care toti cei prezenti la han se lasa furati de aburii vinului si de somnul de peste noapte.

Orbul spune mai intai istoria Mioritei, apoi pe cea a lui Duca Voda, marturisind ca detine povestirile de la un bunic al mamei sale. El isi asuma rolul de colportor, in timp ce Zaharia Fantanarului asculta ascult si confirma propria-i istorisire prin intermediul litei Salomia pentru ca ii lipsesc atat placerea de a comunica mesajul, cat si aceea de a se manifesta fata de el. Rostul Salomiei este acela de a-i intretine lui Zaharia capacitatea de a povesti.

Istoriile spuse la han sunt apreciate de ascultatori atat din punct de vedere al intamplarilor relatate (povestirea) cat si a modului in care este povestita intamplarea (discursul). Povestitorii au grija sa respecte ceremonialul spunerii: trezirea interesului ascultatorilor, mentinerea acestui interes si implicarea ascultatorilor in evenimente. Povestirea aluneca in timpul intamplarilor narate, evenimentele sunt retrase pe masura desfasurarii lor, dar dovedesc si o tendinta de obiectivare. Actul narativ se transforma adesea in act de reprezentare, vocea naratorului se estompeaza, lasand locul personajelor, care se misca, actioneaza si vorbesc libere de orice conventie narativa.

In "Hanu Ancutei" exista un ciclu de noua povestiri, grupate in trei serii de cate trei. Atat cele trei serii cat si povestile din fiecare sunt legate prin vocea naratorului, cel care evoca hanul, construind rama, povestirea cadru, precum si interventiile celor doua personaje centrale, comisul Ionita si Ancuta.

Toate acestea fac din "Hanu Ancutei" o opera unitara si unica in literatura romana.